

stifte Bestræbelser, som man anser for uforstandige og stridende mod Landets Interesser. Men Fædrelandets Forsvar, det er noget Andet. Og man kan ikke slutte sig til Bestræbelser, der i den Grad sigte paa at sætte Kjøbenhavn istedetfor Danmark, som den foreliggende Plan faktisk gjør og maa gjøre. Der tilføies i Betænkningen: "Skal dette Maal naas, kræves der imidlertid en Regjering, der har et aabent Die for Etpgaavens hele Omfang og alvorlige Betydning, som har indset det Umulige og Unyttige i at fastholde Fordringen om Kjøbenhavns Befæstning, og som tager Spørgsmaalets Løsning op paa et andet Grundlag, for at føre de forskjellige Anskuelser til fælles Arbejde for en tilfredsstillende Afgjørelse, en Regjering endelig, som nyder den fornødne Tillid og besidder den fornødne Myndighed for at kunne lede Afgjørelsen af en Sag af saa indgribende Betydning". Den første Betingelse for Forsvarets Ordning er altsaa den, at man anser det for unyttigt og umuligt at koncentrere det Hele om militærstatistiske Betragtninger, om Kjøbenhavns Befæstning og holde derpaa, og den anden er en virkelig jagthyndig og alvorlig Vedelse. Og hvad skulde da tages op til Ordning? Det er ogsaa nævnt i Betænkningen; hele Forsvaret skal ordnes efter en forstandig, med Landets Interesser stemmende Plan, omfattende selvfølgelig ikke blot det faste, men ogsaa det personelle. Der er jo Ingen, der er fornøiet med det Nuværende. De sige jo Allesammen til os, at trods den Forøgelse, vi have faaet baade i Penge og Personel, er det saa umuligt som Noget. Meget kunne vi dog være enige om, maa læmpes og blive bedre, naar vi se paa vort Forsvar og tør faste personlige Tilbøieligheder tilside. Jeg skal ikke komme ind paa nærmere at antyde min Opfattelse af Forsvarets Ordning. Jeg har tilladt mig tidligere for 3—4 Aar siden at udtale mig derom, og jeg har ikke havt Leilighed til at forandre mine da fremsatte Anskuelser. Min Mening er gaaende ud fra Grundlovens § 90, at enhver vaabenfør Mand er baade forpligtet og berettiget til at forsvare sit Land, min Mening er, at hvis man vil tage det op med et efter vore Forhold passende Forsvar for Landet ikke med en Erobrings- eller Paradehær, men med en Hær, der kan bruges til Fædrelandets Forsvar, ville vi

indenfor en rimelig Tidsgrændse i Færens Stund kunne stille 100,000 vaabenføre Mand op til Fædrelandets Forsvar. Vi talte ved Toldloven om Dødsfælden af en Slags Overenskomst mellem de nordiske Riger. Jeg føler mig overbevist om, at Nytten af en Overenskomst mellem de nordiske Riger paa Forsvarsvæsenets Omraade vil være langt betydningsfuldere end paa noget andet, og muligen ogsaa kunne afføde Forbindelser, Overenskomster paa andre Omraader, som kun kunne være til Gavn. Tager man den samme Maalestof efter Befolkningens Tal i de nordiske Lande som i de andre Lande, nemlig 5 pCt. af Befolkningen som vaabenfør, vilde vi til Nordens Forsvar faae 400,000 vaabenføre Mand, vel maaste for endels Vedkommende mere eller mindre mobil (Afbrydelse), ja, det ærede Medlem skal dog ikke sige det saa sikkert, jeg er overbevist om, at vi vilde kunne faae mange flere til Ryskforsvaret og Sigt. Hvis de Herrer vilde skrive os Historien fra 1801—1814, vilde de finde Mange, Mange, der vare med, som ikke behøver at komme med for at naae 100,000 Mand. En Hær paa 100,000 Mand er ikke stort mere end 10 Aargange. De have jo Ret til efter de almindelige Bærnepligtregler at udskrive 16, ja, de have jo Ret til efter de extraordinære Regler i Bærnepligtloven at udskrive mange flere, at udskrive os Alle. Og, mine Herrer, naar Fædrelandet falder, da spørge vi ikke: Hvad kan det nytte? Da møder man! (Hør!) . . . . . Ja, saaledes burde det være; men det kan jeg sige, der er langt til at naae saa vidt i Norden. Jeg indrømmer, de politiske Forhold er ikke særlig begunstigende for Fremme af nogenjomhelst international, nordisk Overenskomst. Men er man da vis paa, at Lederne, de ansvarlige Ledere for de nye Dynastiers Politik i Norden ikke kunne komme paa den Tanke, at det vilde have været mere til Betsignelse baade for det enkelte Land og for hele Norden at føre en Politik i Forening med Folkene istedetfor en Politik i Strid med Folkene. Kommer man først ind paa den Tanke, da er jeg ingenlunde overbevist om, at den ikke ogsaa kunde give sig Udslag i et Forbund af den Betydning for hvert enkelt Land og for hele Norden uden Krænkelse af det enkelte Lands Selvstændighed. Jeg føier til, at skulde vi kunne